Dagens Nyheter utkommer i dag i A- och B-nummer.

DAGENS NYHETER.

Pris för båda numren tillsammans 5 öre.

Nr 15091 A Stockholmsupplagan — Söndagen den 19 Maj 1912.

Från läktaren, kvinnornas plats, när kvinnornas stora fråga föll.

Då i lördags kl. 11 på förmiddagen det skådespel tog sin början som man frestas att kalla kvinnornas sedvanliga vårfest i riksdagen, voro första kammarens ledamöter mangrant församlade och läktarna tätt besatta. Utanför ingången hade vaktmästaren afvisat en stor kö af till största delen arbetsklädda män, för hvilka hans förråd af inträdesbiljetter icke räckte till. Vid en öfverblick på läktarna, innan ännu debatten begynt, fann man rösträttskvinnor på dem allesammans från bokstafligen alla delar af landet, från norr och söder, östan och västan. Verkställande utskottet var mangrant församladt på talmansläktaren med Landsföreningens ordförande fröken Anna Whitlock i spetsen. När man såg doktor Gulli Petrini visste man att hon icke var här för ro skull. Där för jämnt ett år sedan mrs Catts kloka ögon blickade ut öfver kammaren, såg man nu statsrådinnorna Bergström och Stenström. De flesta statsrådinnorna vore för öfrigt närvarande och åtminstone en af dem höll ut lika troget som rösträttskvinnorna till klockan 10 på kvällen. Mera tillfälliga gäster på läktarna voro under dagens lopp sådana litteraturens representanter som Karlfeldt och Albert Engström. Kvinnornas rösträttsfråga hade däremot icke lockat så många representanter för landsortspressen till Stockholm som t. ex. remissdebatten förmår.

Bland rösträttskvinnorna hade gått ett rykte att på dagen den 18 maj 1912 skulle professor Thyrén från första kammarens talarstol aflifva kvinnorösträttsrörelsen. Och det var med största spänning de sågo ledamoten af hederskommitténen för Internationella rösträttskongressen i fjol stiga fram för att utföra exekutionen.

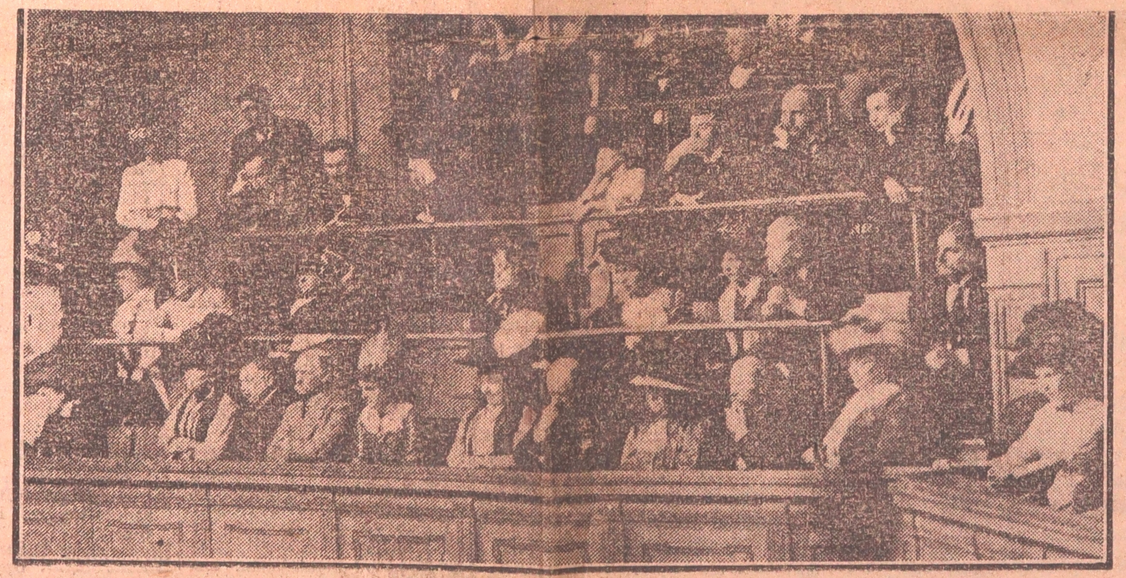

Bilder från åhörarläktarna. De till vänster och nedtill äro åhörarläktarna. Damerna på andra raden längst till höger äro fröken Emilie Rathou och den kända nykterhets- och rösträttskvinnan fru Augusta Widebeck. På nedre bilden, andra bänkens fond, sitter fru Frigga Carlberg och på första bänken, nr 4 från höger, doktor Karolina Widerström. Bilden öfverst till höger är tagen från talmansläktaren. Längst till vänster synes en grupp rösträttskvinnor, nämligen fröken Anna Whitlock (sittande), fru Ellen Hagen (hvit hatt med svarta band), d:r Gulli Petrini, fröken Signe Bergman. På andra bänken står professorskan Holmgren med kikaren för ögonen och öfverst landshöfdingskan Boström och friherrinnan Palmstierna. Tredje damen från höger räknadt, första bänken, är statsrådinnan Bergström och den fjärde statsrådinnan Stenström.

Men då ordningens upprätthållare på pressläktaren efter anförandets slut kom fram till undertecknad, som stod rätt upp och ned och molteg i en vrå, och underrättade om att jag — liksom alla andra — vid första tecken till demonstration skulle ögonblickligen bli utlyft, så var detta helt visst ett öfverskattande af verkan af professor Thyréns anförande. Rösträttskvinnorna sågo på hvarandra och märkte att de altjämt lefde, och helt visst uttryckte den af dem den allmänna meningen som sade: jaså, var inte värre än så! Och likväl hade professor Thyrén intet af den hänsyn som ligger i det gamla ordet: alla fasor får du inte veta. Han målade så i svart att det hela flöt ihop i en enda plump. Verkan blef den att när kvinnorna gingo in i sig själfva och frågade sig: äro vi verkligen sådana landsfaror, skulle vi verkligen föra landet till undergången? så svarade deras sunda förnuft ett tryggt nej. Om de stumma kvinnorna på läktarna fått tala, skulle de nog ha sagt hr Thyrén att ifall de, som han försäkrade, måste köpa rösträtten med familjens död och med att i allt — i arbete som i seder — bli männen lika, så skulle de nog aldrig afsluta den handeln.

Ty äfven rösträttskvinnorna älska hemmen, äfven om många af dem älska det som man älskar det stängda paradiset. Men eftersom kvinnorna på läktarna behöllo kallt blod och lugna nerver — och begge delarna behöfver kvinnan, hr profesor, lika bra som män, stundom bättre — så tego de.

Universitetskanslern, som strålande af belåtenhet satte sig på tvären i bänken för att se efter effekten på läktaren, tör icke ha konstaterat mer än på sin höjd ett par allvarliga blickar kvinnorna emellan.

Tystnaden blef för dem sedan mindre svår, när redaktör Mauritz Hellberg bland andra förde deras talan och tog en sådan hämnd på professor Thyrén att de hade all anledning att vara belåtna. Däremot var professor Kjellén en missräkning särskildt för resetalarinnorna, som hoppats på någon godbit i likhet med dem han så rikligt bestod med i fjol.

Då statsministern talade var det tyst som i en kyrka; han lade ju också de stora synpunkterna på frågan och betog dem ett fåvitskt hopp som drömma om att med tillräckligt segt motstånd kunna vänta ut morgonrodnaden då vinden vänder sig, som professor Kjellén uttryckte det. (Inom parentes, vet inte professorn att man skall vara försiktig, när vinden vänder sig, för gör man då en ful min så blir man så'n?)

Man hade icke väntat att debatten skulle bli så lång som den blef, men det var redan middagstid då klubban föll. Voteringen visade som bekant en ökning mot i fjol af kvinnorösträttens anhängare i kammaren med 35 röster.

När detta beslut blef klart var man just i full gång med debatten i andra kammaren, hvars läktare nu fylldes efter att förut varit mycket glest besatta.

När debatten afbröts för att fortsättas klockan 7 hade andra kammaren hunnit samla materiel till en uppgörelse, som när den sedan kom till stånd för en stund fick kammaren att glömma den obetydliga anledningen till den oafsedt detta mycket roliga debatten, nämligen kvinnan. För andra gången hade kvinnorna anledning att vara tacksamma mot statsministern, som lyfte deras fråga upp på ett plan öfver de personliga uppgörelserna.

Först klockan 10 föll klubban och ehuru voteringen sedan första kammaren fattat sitt beslut endast hade ett symtomatiskt intresse, stannade man kvar för att konstatera en ökning af majoriteten med 20 röster mot i fjol.

Åter har alltså högern, som så gärna inför kvinnan spelat den försyn som styr till det bästa äfven när det ser svårast ut — åter har den sökt smälla igen dörren midt framför kvinnorna som vänta att bli insläppta bland medborgarna. Men vi ha foten emellan.

Devinez.